

Stuehus, og han vidste fra Pigerne, at man spiste 5 Retter Mad og Dessert med 3 Slags Vin til Maden. Han skildrede for mig sine Følelser ved den Lejlighed, og jeg forstaaer godt, at vedkommende Dag-lejer ikke kan føle sig tilfreds og beroliget, og at han ikke kan forstaa, at den Løn, der gives ham, 9 Kr., er en retfærdig og rimelig Betaling for det Arbejde, han udfører hver eneste Dag. Jeg synes, at det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. Th. Nielsen), det ærede Medlem fra Sæby (Pinstrup) og de andre, som saa energisk og dygtigt og flittigt har søgt at indkassere saa store Fordele for Bondestanden, som de har gjort i det forløbne Aar, burde en eneste Gang have samlet deres Vælgere, Gaardmændene, og sagt til dem: Ja, nu ser I, at vi gør, hvad vi kan inde paa Rigsdagen for at bringe den størst mulige Fordel til Huse for eder; men I skulde dog ogsaa tænke paa, at eders Daglejere og Tjenestefolk gaar for den selvsamme Løn som før Krigen, og I kunde dog gerne give dem en Smule af den megen Fortjeneste, som nu kommer eder til Huse. Men det har hverken det ærede Medlem fra Sæby eller det ærede Medlem for Horsens Landkreds gjort, og det anklager jeg dem for; det vil komme til at hævne sig paa dem i kommende Tider ude paa Landet.

Det er i det hele taget sørgeligt for mig og mange andre, som er fødte paa Landet og har levet en fattig Barndom paa Landet, at se, hvorledes Forholdene er paa Landet; naar vi kommer hjem efter at have været borte i mange Aar, ser vi, at Gaardmændenes Gaarde og Stuehuse er byggede om og blevet store og flotte, paa deres Marker gaar der prægtige Dyr, og vi ved, at deres Ejendomme er steget kolossalt i Værdi; de har anlagt store, flotte Haver og fører i det hele taget en Tilværelse, som jeg slet ikke misunder dem, men som man dog kan kalde en god Tilværelse. Men ude omkring i Gyderne og paa Markvejene, i Moser og Skove ligger de selv samme Hytter, som da jeg var Dreng, de er blot blevet ældre, uslere, mere utætte og daarligere, og dér bor de fleste af dem, der var Børn sammen med mig, og lever et Liv næsten daarligere, end da jeg var Barn ude paa Landet. Det er i alle Tilfælde saaledes, at nu er de allermest nødvendige Livsfor-nødenheder dyrere end den Gang. Disse Mennesker kan ikke en Gang faa en Kande Mælk, ingen vil sælge Mælk til dem, de kan højst faa en Smule skummet Mælk. Flæsk kan de ikke længere faa, de Folk,

som har en saadan Løn. Vi kommer i Virkeligheden snart til at staa overfor det Spørgsmaal, om ikke den nuværende Ungdom, særlig Børnene, der opfødes paa Landet, bliver underernæret og som Følge deraf bliver vanrøgtet, idet de faar en daarligere Kost end tidligere. Da jeg var Dreng, var det en meget almindelig Skik mellem de allerfattigste, at de hverken fik Smør eller Fedt paa Brødet, men at man derimod fik kogte Kartofler smurt paa Rugbrødet. Det er meddelt mig, at den Skik er kommet igen. Arbejderne kan hverken faa Flæsk, Fedt eller Smør, men koger atter Kartofler og stamper dem i en Gryde med en Manglestok eller andet, indtil det bliver til en Masse, som kan smøres paa Brødet, og det maa de, som en Gang skal bygge Danmark op, nøjes med som Børn. Jeg beder de Herrer, der hører til det Parti, som er repræsenteret af det ærede Medlem fra Sæby (Pinstrup) og det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. Th. Nielsen), tænke derover, og jeg vil haabe, at de vil henstille til deres Standsfæller ude i Landet, at de nu ogsaa lader et Par Skilling af de mange, der flyder ind i Bøndergaardene, naa ud til Hytterne i Moserne og ude omkring i Skovkanterne.

Andreasen: Til de Bemærkninger, som det ærede Medlem fra Horsens (Hans Nielsen) fremsatte om Jydsk Andels-Foderstofforretning, vil jeg føje, hvad der i alt Fald for mig har været det mest oprørende, nemlig den Maade, hvorpaa det store Overskud, som det ærede Medlem nævnedes, er blevet fordelt. Det blev nemlig fordelt pr. 1,000 Pund købte Foderstoffer og ikke efter Købesum, altsaa ikke efter det Beløb, for hvilket der er købt Foderstoffer. Naar man nu ved, at Husmændene har betalt 5—7 Kr. mere pr. Tønde Majs end de større Landbrugere, der har kunnet købe paa Spekulation, mener jeg, at dette, sammenholdt med den Kritik, som det ærede Medlem fra Horsens rejste, maa føre til, at Rigsdagen og Ministeren og de Institutioner, der beskæftiger sig med Prisreguleringen, bør tage de her hørende Spørgsmaal op til Overvejelse. Det er nemlig en Udplyndring af vort mindre Landbrug, som jeg for mit Vedkommende herved nedlægger en Protest imod.

Jeg vil dernæst vende mig til den højterede Indenrigsminister og erindre om, at der i Fabrikloven af 29. April 1913 findes en Bestemmelse, der lyder saaledes: „For saa vidt Arbejde i visse Virksomheder helt eller delvis skønnes at